



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### Capitvlaria Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae  
doctissimorum virorum

**Baluze, Etienne**

**Parisiis, 1677**

Ejusdem epistolae duae ad Offam Regem Merciorum.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-19366**

suffragio illum nos amittere arbitramur. Sed magnum divina nobis prævidebat gratia solatium, dum vos, vir venerande, in locum illius subrogavit, ut esset qui quotidie apud beatum Petrum principem Apostolorum pro totius Ecclesie stabilitate, & qui pro salute mea meorumque fidelium, immo & pro totius stabilitate regni nobis à Deo dati intercederet, & paterna pietate nos in filium sibi adoptaret. Ad dilectionis pacificam unanimitem Angilbertum manualet vestre familiaritatis vestre direximus sanctitati, quem prius, sicut promissimus per religiosos viros Campolum & Anastasium, beatissimo patri nostro prædecessori vestro dirigere curavimus: sed, ut præfati sumus, dum exenia omnia parata erant, lugubri paterne mortis nuntio repente tardatum est iter illius. Sed modò latiores de vestre sanctitatis successione facti, quod desideravimus in illo pio patre agere, in vobis perficere studemus. Illique omnia injunximus quæ vel nobis voluntaria vel vobis necessaria esse videbantur, ut ex conlatione mutua conferatis vel quicquid ad exaltationem sanctæ Dei Ecclesie, vel ad stabilitatem honoris vestri, vel patriciatu nostri firmitatem necessarium intelligeritis. Sicut enim cum beatissimo prædecessore vestre sanctæ paternitatis pactum inij, sic cum beatitudine vestra ejusdem

fidei & caritatis inviolabile fœdus statuere desidero, quatenus apostolicæ sanctitati vestre, divina donante gratia sanctorum advocata precibus me ubique apostolica benedictio consequatur, & sanctissima Romanæ Ecclesie sedes, Deo donante, nostra semper devotione defendatur. Nostrium est, secundum auxilium divinæ pietatis, sanctam ubique Christi Ecclesiam ab incurfu paganorum & ab infidelium devastatione armis defendere, fors & intus catholicæ fidei agnitione munire. Vestrum est, sanctissime pater, elevatis ad Deum cum Moyse manibus, nostram adjuvare militiam, quatenus vobis intercedentibus, Deo ductore & datore, populus Christianus super inimicos sui sancti nominis ubique semper habeat victoriam, & nomen Domini nostri Iesu Christi toto clarificetur in orbe. Vestre verò auctoritatis prudentia canones ubique sequatur, quatenus tonus sanctitatis exempla omnibus evidenter in vestra fulgeant conversatione, & sanctæ admonitionis exhortatio audiatur ab ore, quatenus sic luceat lux vestra coram hominibus ut videant opera vestra bona, & glorificent patrem vestrum qui in cælis est. Omnipotens Deus vestre auctoritatis beatitudinem ad sanctæ sue Ecclesie exaltationem per multa annorum curricula incolumem conservare dignetur.

## EPISTOLÆ DVÆ

### AD OFFAM REGEM MERCIORVM.

I.  
**K**arolus gratia Dei Rex Francorum & Langobardorum & Patricius Romanorum viro venerando & fratri carissimo Offæ Regi Merciorum salutem. Primò gratias omnipotenti Deo agimus de catholica fidei sinceritate quam in vestris laudabiliter paginis reperimus exaratam. De peregrinis verò, qui pro amore Dei & salute animarum suarum beatorum Apostolorum limina desiderant adire, cum pace sine omni perturbatione vadant. Sed si aliqui non religioni servientes, sed lucrum sectantes, inter eos inveniuntur, locis opportunis statuta solvant telonea. Negotiatores quoque volumus ut ex mandato nostro patrociniū habeant in regno  
 Tom. I.

nostro legitime. Et si aliquo loco injusta affligantur oppressione, reclamant se ad nos vel nostros iudices, & plenam jubebimus justitiam fieri. Cognoscat quoque dilectio vestra quòd aliquam benignitatem de dalmaticis nostris vel palliis ad singulas sedes episcopales regni vestri vel Ethelfredi direximus in elemosynam Domini Apostolici Hadriani, deprecantes ut pro eo intercedi jubeatis, nullam habentes dubitationem beatam illius animam in requie esse, sed ut fidem & dilectionem ostendamus in amicum nostrum carissimum. Sed & de thesauro humanarum rerum, quem Dominus Iesus nobis gratuita pietate concessit, aliquid per metropolitanas civitates direximus. Vestre quoque  
 S

dilectioni unum baltheum & unum gladium Hunicum & duo pallia ferica.

II.

**K**arolus gratia Dei Rex Francorum & Defensor sanctæ Dei Ecclesiæ dilecto fratri & amico Offæ Regi salutem. Presbyter iste & Scottus apud nos moratus est aliquanto tempore in parrochia Hildeboldi Colonienfis Episcopi; sed reprehensibilis factus, ut fertur, à quodam accusatore, quòd carnem diebus quadragesimalibus comedisset. Nostri verò sacerdotes judicare renuerunt, quia plenum testimonium accusantium super eum non inveniunt. Tamen nec eum loco consueto habitationis suæ propter infamiam diutius morari permiserunt; ne sacerdotalis honor apud imperitum vulgus vilesceret,

vel rumigera loquela aliqui hortarentur violare sanctum jejunium. Visum est nostris sacerdotibus illum ad sui Episcopi, ubi Deo votum fecit, dirigere iudicium. Idcirco vestram deprecamur providentiam ut jubeatis illum secundum opportunitatem temporis & profectiois in suam transponere patriam, ut ibi iudicetur unde exiit. Nam ibi quoque sanctæ Dei Ecclesiæ puritas in moribus, & firmitas in fide, & honestas in conversatione, secundum canonicam sanctionem diligenter observari debet; ut una, perfecta, & immaculata columba, cujus pennæ deargentata, & posteriora ejus in specie aure clarescere debent. Vita, salus, & prosperitas tibi tuisque fidelibus à Deo Christo detur in æternum.

## CAPITVLARE SAXONVM

Datum Aquisgrani anno Christi DCCXCVII. v. Kalendas Novembres in generali Episcoporum & optimatum conventu.

INCIPIVNT CAPITVLA.

- |   |  |
|---|--|
| 1. <b>D</b> e iustitia Ecclesiarum, viduarum, orphanorum, & minis potentum. De raptu & incendio, & de exercitu. | 5. De mentione ad placitum.                            |
| 2. De observatione superiorum capitularum.  | 6. De compositione rerum quæ Presbyteris ablatae sunt. |
| 3. De compositione secundum legem Saxonum.  | 7. De compositione Missorum regiorum.                  |
| 4. De his qui causam judicatam repetere presumunt in patria aut in presentia Regis.                             | 8. Ne quis incendium faciat infra patriam.             |
|   | 9. De banno augendo.                                   |
|   | 10. De malefactoribus qui mori debent.                 |
|   | 11. Quales debeant esse solidi Saxonum.                |

**A**nno ab incarnatione Domini nostri Iesu Christi DCCXCVII. & XXX. ac XXXI. regnante Domno Karolo præcellentissimo Rege, convenientibus in unum Aquis palatio in ejus obsequio venerabilibus Episcopis & Abbatibus seu illustribus viris Comitibus v. Kalendas Novembres, simulque congregatis Saxonibus de diversis pagis, tam de Vestfalibus & Angrariis, quam & de Oostfalibus, omnes unanimiter consenserunt & aptificaverunt ut de illis capitulis pro quibus Franci, si Regis bannum transgressi sunt, solidos sexaginta componunt, similiter Saxones solvent, si alicubi contra ipsos bannos fecerint.

